

УДК 69.003:316.77:658

DOI: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/9.11>**Величко В.А.**

кандидат економічних наук, асистент кафедри підприємництва та бізнес-адміністрування,
Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова

Грицьков Є.В.

кандидат економічних наук, доцент кафедри підприємництва та бізнес-адміністрування,
Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова

Зубарєв Д.М.

аспірант кафедри підприємництва та бізнес-адміністрування,
Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова

СОЦІАЛЬНА КОРПОРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СИСТЕМІ ВЗАЄМОДІЇ ЗІ СТЕЙКХОЛДЕРАМИ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Метою дослідження є визначення кількісної основи для формування соціальної корпоративної відповідальності у системі взаємодії стейкхолдерів будівельних підприємств. Запропоновано напрями економіко-математичного моделювання впливу системних чинників якості та рівня виконання договірних зобов'язань, рівня взаємодії досліджених будівельних підприємств із різними групами стейкхолдерів, формування та реалізації корпоративного управління будівельних підприємств для забезпечення взаємодії зі стейкхолдерами на рівень стейкхолдерських відносин. Представлено результати економіко-математичного моделювання рівня стейкхолдерських відносин, що впливають на формування соціальної корпоративної відповідальності. Сформовано кількісну основу формування та реалізації соціальної корпоративної відповідальності будівельних підприємств шляхом застосування методів експертного аналізу та економіко-математичного моделювання.

Ключові слова: соціальна корпоративна відповідальність, стейкхолдери, будівельні підприємства, рівень стейкхолдерських відносин, системні чинники, економіко-математичне моделювання.

Постановка проблеми. Соціальна корпоративна відповідальність підприємства в сучасних умовах визначає та зумовлює функціонування соціального сектору держави, розвиток людського капіталу і суб'єктів господарювання у цілому. Проте в останні роки знижується значення соціальної корпоративної відповідальності на будівельних підприємствах, це пов'язано зі зниженням рівня впливу соціальних аспектів та виробничо-господарського потенціалу й результативності діяльності суб'єктів господарювання. Окрім того, скорочується рівень ефективності взаємодії з різними групами стейкхолдерів щодо формування соціальної корпоративної відповідальності будівельних підприємств. Тому тема дослідження щодо визначення та формування соціальної корпоративної відповідальності у системі взаємодії зі стейкхолдерами є актуальною.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вирішення проблем формування корпоративної соціальної відповідальності на підприємствах представлено у роботах учених: О. Гоголя, О. Кудінової, О. Грішної, В. Думанської, Л. Грициної, К. Комарової, Н. Ковальчук, Ф. Котлера, Н. Лі, М. Саприкіної, О. Ляшенко, М. Саєнсу, М. Фрідмана, А. Керролла [1–8]. Питання взаємо-

дії із стейкхолдерами розглядаються у роботах науковців: Р. Акоффа, Д. Клиленда, К. Мамонова, П. Данселмі, Т. Дональдсон, Л. Престон, Є. Фрімен, А. Менделоу [9–17]. Проте залишаються невизначеними теоретичні аспекти та практичні напрями формування соціальної корпоративної відповідальності, урахуваючи особливості взаємодії зі стейкхолдерами будівельних підприємств.

Мета статті полягає у визначенні кількісної основи для формування соціальної корпоративної відповідальності у системі взаємодії стейкхолдерів будівельних підприємств.

Для досягнення поставленої мети вирішуються такі завдання:

- визначення стейкхолдерів будівельних підприємств;
- здійснення економіко-математичного моделювання системних чинників рівня стейкхолдерських відносин, що впливають на формування соціальної корпоративної відповідальності будівельних підприємств.

Виклад основного матеріалу. Для формування соціальної корпоративної відповідальності будівельних підприємств визначаються групи стейкхолдерів, що впливають на неї. Зокрема, визначено: державні органи влади (SKV_{41});

органи державного архітектурно-будівельного контролю (SKV_{42}); державні органи, що забезпечують розроблення та реалізацію містобудівної документації (SKV_{43}); органи формування містобудівного кадастру (SKV_{44}); органи, що забезпечують формування та використання земель (SKV_{45}); суб'єкти архітектурної діяльності (SKV_{46}); органи соціального забезпечення (SKV_{47}); органи, що забезпечують відповідальність підприємств, їх об'єднань, установ та організацій за правопорушення у сфері містобудування (SKV_{48}); органи, що забезпечують реконструкцію житлового фонду (SKV_{49}); органи, що здійснюють авторський та технічний нагляд під час будівництва об'єкта архітектури (SKV_{410}); органи, уповноважені розглядати справи про правопорушення у сфері містобудування (SKV_{411}); вітчизняні стейкхолдери, що реалізують інвестиційну діяльність у будівельній сфері (SKV_{412}); стейкхолдери, що забезпечують реалізацію науково-технічної діяльності у будівництві (SKV_{413}); підрядник (SKV_{414}); суб'єкти, що забезпечують інноваційну діяльність (SKV_{415}); замовник (SKV_{416}); фінансові та кредитні установи (SKV_{417}); організації, що забезпечують взаємодію з будівельними підприємствами у сфері операцій із цінними паперами (SKV_{418}); організації, що здійснюють зовнішній і внутрішній контроль над фінансово-економічною діяльністю будівельних підприємств (SKV_{419}); страхові організації та компанії, що взаємодіють із будівельними підприємствами (SKV_{420}); стейкхолдери, що забезпечують формування та реалізацію іноземних інвестицій (SKV_{421}); органи, що забезпечують зовнішній контроль над діяльністю будівельних підприємств (SKV_{422}); працівники (SKV_{423}); органи корпоративного управління будівельними підприємствами (SKV_{424}); засновник (SKV_{425}); топ-менеджмент (SKV_{426}); управління різних рівнів (SKV_{427}); інші стейкхолдери (SKV_{428}).

Представлені чинники формують системний показник видів стейкхолдерів, що взаємодіють у системі формування соціальної корпоративної відповідальності (SKV_4) і впливають на рівень стейкхолдерських відносин будівельних підприємств.

Системний чинник, що визначає види стейкхолдерів, які взаємодіють у системі формування та реалізації соціальної корпоративної відповідальності (SKV_4), здійснюється на основі такої моделі:

$$\left\{ \begin{array}{l} SKV_{41}, SKV_{42}, SKV_{43}, SKV_{44}, SKV_{45}, SKV_{46}, \\ SKV_{47}, SKV_{48}, SKV_{49}, SKV_{410}, SKV_{411}, SKV_{412}, \\ SKV_{413}, SKV_{414}, SKV_{415}, SKV_{416}, SKV_{417}, SKV_{418}, \\ SKV_{419}, SKV_{420}, SKV_{421}, SKV_{422}, SKV_{423}, SKV_{424}, \\ SKV_{425}, SKV_{426}, SKV_{427}, SKV_{428} \end{array} \right\} = SKV_4 \quad (1)$$

Запропонована економіко-математична модель оцінки системного чинника, що визначає види стейкхолдерів, які взаємодіють у системі формування та реалізації соціальної корпоративної відповідальності будівельних підприємств:

$$SKV_4 = \sqrt[28]{\begin{array}{l} SKV_{41} \cdot SKV_{42} \cdot SKV_{43} \cdot SKV_{44} \cdot SKV_{45} \cdot SKV_{46} \cdot SKV_{47} \cdot SKV_{48} \cdot SKV_{49} \\ \cdot SKV_{410} \cdot SKV_{411} \cdot SKV_{412} \cdot SKV_{413} \cdot SKV_{414} \cdot SKV_{415} \cdot SKV_{416} \cdot SKV_{417} \\ \cdot SKV_{418} \cdot SKV_{419} \cdot SKV_{420} \cdot SKV_{421} \cdot SKV_{422} \cdot SKV_{423} \cdot SKV_{424} \cdot SKV_{425} \\ \cdot SKV_{426} \cdot SKV_{427} \cdot SKV_{428} \end{array}} \quad (2)$$

Застосовуючи метод експертних оцінок, визначаються чинники, що формують системний показник визначення видів стейкхолдерів, які взаємодіють у системі формування та реалізації соціальної корпоративної відповідальності будівельних підприємств, та їх значення на сучасному етапі економічних перетворень (табл. 1).

Застосовуючи економіко-математичну модель (2), визначено системний чинник визначення видів стейкхолдерів, які взаємодіють у системі формування та реалізації соціальної корпоративної відповідальності будівельних підприємств:

$$SKV_4 = 3,3.$$

Таким чином, у результаті оцінки визначено несуттєвий рівень взаємодії щодо формування та реалізації соціальної корпоративної відповідальності будівельних підприємств державних органів влади, органів державного архітектурно-будівельного контролю, державних органів, що забезпечують розроблення та реалізацію містобудівної документації, органів формування містобудівного кадастру, органів, що забезпечують формування та використання земель, суб'єктів архітектурної діяльності, органів соціального забезпечення, органів, що забезпечують відповідальність підприємств, їх об'єднань, установ та організацій за правопорушення у сфері містобудування, органів, що забезпечують реконструкцію житлового фонду, органів, що здійснюють авторський та технічний нагляд під час будівництва об'єкта архітектури, органів, уповноважених розглядати справи про правопорушення у сфері містобудування, вітчизняних стейкхолдерів, що реалізують інвестиційну діяльність у будівельній сфері, стейкхолдерів, що забезпечують реалізацію науково-технічної діяльності у будівництві, підрядників, суб'єктів, що забезпечують інноваційну діяльність, замовників, фінансових і кредитних установ, організацій, що забезпечують взаємодію із будівельними підприємствами у сфері операцій із цінними паперами, організацій, що здійснюють зовнішній і внутрішній контроль над фінансово-економічною діяльністю будівельних підприємств, страхових організацій та компаній, що взаємодіють із будівельними підприємствами, стейкхолдерів, що забезпечують формування та реалізацію іноземних інвестицій, органів, що забезпечують зовнішній контроль над діяльністю будівельних підприємств, працівників,

Таблиця 1 – Результати оцінки чинників, що формують системний показник визначення видів стейкхолдерів, які взаємодіють у системі формування та реалізації соціальної корпоративної відповідальності будівельних підприємств, відн. од.

Назва чинника	Значення
SKV_{41}	2,60
SKV_{42}	3,60
SKV_{43}	4,25
SKV_{44}	2,10
SKV_{45}	2,15
SKV_{46}	5,45
SKV_{47}	1,95
SKV_{48}	2,25
SKV_{49}	1,60
SKV_{410}	1,85
SKV_{411}	2,15
SKV_{412}	4,50
SKV_{413}	2,05
SKV_{414}	7,55
SKV_{415}	1,70
SKV_{416}	6,00
SKV_{417}	4,90
SKV_{418}	1,95
SKV_{419}	4,65
SKV_{420}	2,25
SKV_{421}	1,65
SKV_{422}	4,95
SKV_{423}	7,15
SKV_{424}	6,70
SKV_{425}	5,55
SKV_{426}	6,25
SKV_{427}	6,10
SKV_{428}	2,65

органів корпоративного управління, засновників, топ-менеджменту, управлінців різного рівня, інших стейкхолдерів.

На формування корпоративної соціальної відповідальності будівельних підприємств здійснюють вплив системні чинники рівня стейкхолдерських відносин, значення якого визначається інструментами економіко-математичного моделювання.

Економіко-математичне моделювання для проведення дослідження реалізується за такими напрямками:

1. Застосування інформаційно-аналітичного забезпечення на основі результатів оцінки інтегрального показника (I_s) та системних чинників рівня стейкхолдерських відносин будівельних підприємств.

2. Вставлення залежності між інтегральним показником рівня стейкхолдерських відносин будівельних підприємств і системними чинниками на основі коефіцієнта кореляції та детермінації.

3. Побудова полів кореляції, економіко-математичних моделей впливу системних чинників на інтегральний показник рівня стейкхолдерських відносин будівельних підприємств.

4. Визначення критеріїв, що визначають адекватність розроблених економіко-математичних моделей.

5. Інтерпретація встановлених зв'язків між інтегральним показником рівня стейкхолдерських відносин будівельних підприємств і системними чинниками.

У дослідженні застосовуються такі системні чинники:

– системний чинник якості та рівня виконання договірних зобов'язань (S_1);

– системний чинник рівня взаємодії досліджених будівельних підприємств із різними групами стейкхолдерів (S_2);

– системний чинник формування та реалізації корпоративного управління будівельними підприємствами для забезпечення взаємодії зі стейкхолдерами (S_3);

– системний чинник, що забезпечує взаємодію стейкхолдерів у контексті формування та реалізації стратегічних напрямів функціонування будівельних підприємств (S_4);

– системний чинник, що визначає соціально-економічний та інноваційний рівні будівельних підприємств, які забезпечуються шляхом взаємодії стейкхолдерів (S_5);

– системний чинник стратегічного стану будівельних підприємств (S_6).

Базуючись на запропонованих напрямках, побудовано поля кореляції залежності між інтегральним показником рівня стейкхолдерських відносин будівельних підприємств і системними чинниками.

На основі побудованих полів кореляції, що визначають залежність між системними чинниками й інтегральним показником рівня стейкхолдерських відносин будівельних підприємств, побудовано економіко-математичні моделі та визначено коефіцієнти кореляції й детермінації (табл. 2).

Слід зазначити, що виявлені системні чинники на будівельних підприємствах, які не визнача-

Таблиця 2 – Економіко-математичні моделі впливу системних чинників на інтегральний показник рівня стейкхолдерських відносин будівельних підприємств, відн. од.

Назва економіко-математичної моделі	Економіко-математична модель	Коефіцієнт кореляції (R)	Коефіцієнт детермінації (R^2)
вплив системного чинника якості та рівня виконання договірних зобов'язань на інтегральний показник рівня стейкхолдерських відносин будівельних підприємств	$I_s = 2,32xS_1 - 7,48$	0,68	0,46
вплив системного чинника рівня взаємодії досліджених будівельних підприємств із різними групами стейкхолдерів на інтегральний показник рівня стейкхолдерських відносин будівельних підприємств	$I_s = 0,38xS_2 + 3,57$	0,9	0,81
вплив системного чинника формування та реалізації корпоративного управління будівельних підприємств для забезпечення взаємодії зі стейкхолдерами на інтегральний показник рівня стейкхолдерських відносин будівельних підприємств	$I_s = 0,76xS_3 + 2,31$	0,88	0,78
вплив системного чинника стратегічного стану будівельних підприємств на інтегральний показник рівня стейкхолдерських відносин будівельних підприємств	$I_s = 0,29xS_6 + 4,37$	0,39	0,15

ються кореляційно-регресійними зв'язками – формування та реалізації корпоративного управління будівельними підприємствами для забезпечення взаємодії зі стейкхолдерами, що забезпечує взаємодію стейкхолдерів у контексті формування та реалізації стратегічних напрямів функціонування будівельних підприємств. Представлені системні чинники характеризуються як мезо- та макрочинники, що формують напрями розвитку та функціонування на регіональному і державному рівнях та приймаються для будівельних підприємств за єдиним значенням. Поряд із цим, формуючи напрями своєї діяльності та взаємодії зі стейкхолдерами, будівельні підприємства повинні їх урахувати.

У результаті економіко-математичного моделювання впливу системних чинників на інтегральний показник рівня стейкхолдерських відносин будівельних підприємств визначено високий або суттєвий вплив рівня взаємодії досліджених будівельних підприємств із різними групами стейкхолдерів і напрямів формування та реалізації корпоративного управління будівельними підприємствами для забезпечення взаємодії зі стейкхолдерами на рівень стейкхолдерських відносин.

На помірному рівні системний чинник якості та рівня виконання договірних зобов'язань впливає на інтегральний показник рівня стейкхолдерських відносин будівельних підприємств. На низькому рівні визначається вплив стратегічних напрямів

функціонування будівельних підприємств на їхні стейкхолдерські відносини.

Для оцінки достовірності встановлених кореляційно-регресійних зв'язків визначається критерій адекватності. Зокрема, у дисертаційній роботі визначено критерії Фішера і Стюдента (табл. 3).

У результаті дослідження визначено, що розраховані критерії Фішера і Стюдента за моделями впливу системних чинників на інтегральний показник рівня стейкхолдерських відносин будівельних підприємств перевищують їхні нормативні значення, що свідчить про доцільність та значущість установлених між чинниками зв'язків.

Перевірка економіко-математичних моделей на гомо- або гетероскедастичність свідчить про однорідність розподілу зв'язків, оскільки розрахункове значення критерію μ не перевищує його нормативних значень:

– модель впливу системного чинника якості та рівня виконання договірних зобов'язань на інтегральний показник рівня стейкхолдерських відносин будівельних підприємств: $\mu_{\text{розн}} (1,26) < (2,36)$;

– модель впливу системного чинника рівня взаємодії досліджених будівельних підприємств із різними групами стейкхолдерів на інтегральний показник рівня стейкхолдерських відносин будівельних підприємств: $\mu_{\text{розн}} (1,12) < \mu_{\text{норм}} (2,36)$;

– модель впливу системного чинника формування та реалізації корпоративного управління будівельними підприємствами для забезпечення

Таблиця 3 – Результати визначення критеріїв Фішера і Стьюдента за моделями впливу системних чинників на інтегральний показник рівня стейкхолдерських відносин будівельних підприємств, відн. од.

Назва економіко-математичної моделі	Розраховані значення F та t критеріїв Фішера і Стьюдента	Нормативні значення F та t критеріїв Фішера і Стьюдента (при рівні значущості 0,05)
вплив системного чинника якості та рівня виконання договірних зобов'язань на інтегральний показник рівня стейкхолдерських відносин будівельних підприємств	$F_{S_1} = 24,6$ $t_{S_1} = 18,9$ $t_p = 5,3$	$F_{\bar{}} = 3,44$ $t_{\bar{}} = 2,31$
вплив системного чинника рівня взаємодії досліджених будівельних підприємств із різними групами стейкхолдерів на інтегральний показник рівня стейкхолдерських відносин будівельних підприємств	$F_{S_2} = 37,2$ $t_{S_2} = 27,7$ $t_p = 10,1$	
вплив системного чинника формування та реалізації корпоративного управління будівельних підприємств для забезпечення взаємодії зі стейкхолдерами на інтегральний показник рівня стейкхолдерських відносин будівельних підприємств	$F_{S_3} = 32,1$ $t_{S_3} = 23,5$ $t_p = 8,4$	
вплив системного чинника стратегічного стану будівельних підприємств на інтегральний показник рівня стейкхолдерських відносин будівельних підприємств	$F_{S_6} = 9,6$ $t_{S_3} = 5,4$ $t_p = 3,1$	

Джерело: розроблено автором

взаємодії із стейкхолдерами на інтегральний показник рівня стейкхолдерських відносин будівельних підприємств: $\mu_{\text{розн}} (1,54) < \mu_{\text{норм}} (2,36)$;

– модель впливу системного чинника стратегічного стану будівельних підприємств на інтегральний показник рівня стейкхолдерських відносин будівельних підприємств: $\mu_{\text{розн}} (1,85) < \mu_{\text{норм}} (2,36)$.

Автокореляція залишків у розроблених економіко-математичних моделях відсутня – критерій Дарбіна-Уотсона перевищує значення 2:

– модель впливу системного чинника якості та рівня виконання договірних зобов'язань на інтегральний показник рівня стейкхолдерських відносин будівельних підприємств: $DW = 2,31$;

– модель впливу системного чинника рівня взаємодії досліджених будівельних підприємств із різними групами стейкхолдерів на інтегральний показник рівня стейкхолдерських відносин будівельних підприємств: $DW = 2,86$;

– модель впливу системного чинника формування та реалізації корпоративного управління будівельними підприємствами для забезпечення взаємодії зі стейкхолдерами на інтегральний показник рівня стейкхолдерських відносин будівельних підприємств: $DW = 2,65$;

– модель впливу системного чинника стратегічного стану будівельних підприємств на інте-

гральний показник рівня стейкхолдерських відносин будівельних підприємств: $DW = 2,12$.

Мультиколінеарність між незалежними чинниками відсутня, оскільки побудовано однофакторні моделі, де застосовується один незалежний змінник.

Інтерпретація отриманих результатів економіко-математичного моделювання свідчить про те, що:

– системний чинник якості та рівня виконання договірних зобов'язань на 46% зумовлює зміни інтегрального показника рівня стейкхолдерських відносин будівельних підприємств;

– системний чинник рівня взаємодії досліджених будівельних підприємств із різними групами стейкхолдерів характеризує зміни інтегрального показника рівня стейкхолдерських відносин будівельних підприємств на 81%;

– системний чинник формування та реалізації корпоративного управління будівельними підприємствами для забезпечення взаємодії зі стейкхолдерами зумовлює зміни інтегрального показника рівня стейкхолдерських відносин будівельних підприємств на 78%;

– системний чинник стратегічного стану будівельних підприємств на 15% зумовлює зміни інтегрального показника рівня стейкхолдерських відносин будівельних підприємств.

Для системного чинника формування та реалізації корпоративного управління будівельними підприємствами для забезпечення взаємодії зі стейкхолдерами й системного чинника, що забезпечує взаємодію стейкхолдерів у контексті формування та реалізації стратегічних напрямів функціонування будівельних підприємств, не встановлено зміни, оскільки представлені показники визначаються для всіх будівельних підприємств одним конкретним значенням та мають макро- або мезохарактер.

Висновки. У результаті дослідження сформовано кількісну основу формування та реалізації соціальної корпоративної відповідальності будівельних підприємств шляхом застосування методів експертного аналізу та економіко-математичного моделювання. Встановлено, що для зростання результативності формування та використання соціальної корпоративної відповідальності необхідно забезпечити збільшення рівня взаємодії та ефективності зі стейкхолдерами, розвиток їхніх відносин на будівельних підприємствах.

Список використаних джерел:

1. Гоголя О.П., Кудінова І.П. Соціальна відповідальність бізнесу. Київ : Національний університет біоресурсів та природокористування України, 2008. 79 с.
2. Грішнова О.А., Думанська В.П. Екологічний вектор соціальної відповідальності. *Економіка и управление*. 2011. № 3. С. 32–40.
3. Грицина Л.І. Механізм формування корпоративної соціальної відповідальності в управлінні підприємством : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04, Харків, 2008. 19 с.
4. Комарова К.В., Ковальчук Н.В. Соціальна відповідальність як складова стратегії розвитку бізнесу на підприємствах України. *Економіка та інноваційний розвиток національного господарства*. 2016. № 5–6. С. 25–30.
5. Котлер Ф., Лі Н. Корпоративна соціальна відповідальність. Як зробити якомога більше добра для вашої компанії та суспільства / пер. з англ. Київ : Стандарт, 2005. 302 с.
6. Саприкіна М.А., Ляшенко О., Саєнсус М.А. Корпоративна соціальна відповідальність: моделі та управлінська практика : посібник. Київ : Фарбований лист, 2011. 480 с.
7. Фрідман М. Капіталізм і свобода / пер. з англ. Київ : Дух і літера, 2010. 320 с.
8. Carroll A.V. A three-dimensional conceptual model of corporate performance. *Academy of Management Review*. 1979. № 4(4). P. 503.
9. Акофф Р. Планирование в больших экономических системах / пер. с англ. Москва : Советское радио, 1972. 223 с.
10. Акофф Р., Эмери Ф. О целеустремлённых системах / пер. с англ. Москва, Советское радио, 1974. 272 с.
11. Акофф Р. Искусство решения проблем / пер. с англ. Москва : Мир, 1982. 224 с.
12. Клилэнд Д. Управление заинтересованными лицами проекта / пер. с англ. Москва, 2004. Ч. 1. Гл. 4. С. 73–91.
13. Мамонов К.А. Стейкхолдерна стратегія вартісно-орієнтованого управління капіталом бренду будівельних корпоративних підприємств : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04 ; Харківська національна академія міського господарства. Харків, 2013. 557 с.
14. D'Anselmi P. Values and Stakeholders in an Era of Social Responsibility. Free Press, New York, 2011. P. 27.
15. Donaldson T., Preston L. The Stakeholder Theory of the Corporation: Concepts, Evidence, and Implications. *Academy of Management Review*. 1997. № 1. P. 65–66.
16. Freeman E. Strategic Management: A Stakeholder Approach, Pitman, Boston, 1984. P. 34.
17. Mendelow A.L. Information Systems Planning: Incentives for Effective Action, Graduate School of Management, Kent State University, USA. 2008. P. 245–254.

References:

1. Hohulia, O. P., Kudynova, I. P. (2008) Sotsialna vidpovidalnist biznesu [Corporate social responsibility]. *Vydavnytstvo Natsionalnoho universytetu bioresursiv ta pryrodokorystuvannia*, 79 p.
2. Hrishnova O. A., Dumanska V. P. (2011) Ekolohichnyi vektor sotsialnoi vidpovidalnosti [Environmental vector of social responsibility]. *Ekonomika i upravlenye*, № 3, pp. 32–40.
3. Hrytsyna L. I. (2008) Mekhanizm formuvannia korporatyvnoi sotsialnoi vidpovidalnosti v upravlinni pidpriemstvom [The mechanism of formation of corporate social responsibility in enterprise management], Abstract of Ph.D. dissertation, Kharkiv, 19 p.
4. Komarova K. V., Kovalchuk, N. V. (2016) Sotsialna vidpovidalnist yak skladova stratehii rozvytku biznesu na pidpriemstvakh Ukrainy [Social responsibility as a component of business development strategy at Ukrainian enterprises], *Ekonomika ta innovatsiyni rozvytok natsionalnoho hospodarstva*, № 5–6, pp. 25–30.
5. Kotler F., Li N. (2005) Korporatyvna sotsialna vidpovidalnist. Yak zrobyty yakomoha bilshe dobra dlia vashoi kompanii ta suspilstva [Corporate Social Responsibility. How to do the best you can for your company and society]. Kyiv, Standart, 302 p. (in Ukrainian)
6. Saprykina, M. A., Liashenko, O. and Saiensus, M. A. (2011), Korporatyvna sotsialna vidpovidalnist: modeli ta upravlinska praktyka: posibnyk, Kyiv, Farbovanyy lyst, 480 p. (in Ukrainian)
7. Fridman M. (2010) Kapitalizm i svoboda [Capitalism and freedom]. Kyiv, Dukh i litera, 320 p. (in Ukrainian)
8. Carroll A. B. (1979) A three-dimensional conceptual model of corporate performance, *Academy of Management Review*, № 4 (4), P. 503.
9. Akoff R. (1972) Planirovanie v bolshikh ekonomicheskikh sistemakh [Planning in large economies]. Moskow: Sovetskoe radio. (in Russian)

10. Akoff R., Emeri F. (1974) O czeleustremlyonnykh sistemakh [About purposeful systems]. Moskow: Sovetskoe radio. (in Russian)
11. Akoff R. (1982) Iskusstvo resheniya problem [The art of problem solving]. Moskow: Mir. (in Russian)
12. Klilend D. (2004) Upravlenie zainteresovannymi liczami proekta [Project stakeholder management]. Moskow, 73–91. (in Russian)
13. Mamonov K. A. (2013) Steykhholderna stratehiia vartisno-oriietovanoho upravlinnia kapitalom brendu budivelnykh korporatyvnykh pidpriemstv [Stakeholder strategy for value-oriented brand management of construction corporate enterprises] (Ph.D Thesis), Kharkiv, 557.
14. D'Anselmi P. (2011) Values and Stakeholders in an Era of Social Responsibility. Free Press, New York. p. 27.
15. Donaldson T., Preston L. (1997) The Stakeholder Theory of the Corporation: Concepts, Evidence, and Implications. Academy of Management Review. 1, 65–66.
16. Freeman E. (1984) Strategic Management: A Stakeholder Approach. Pitman, Boston p. 34.
17. Mendelow A. L. (2008) Information Systems Planning: Incentives for Effective Action. Graduate School of Management, Kent State University, USA, pp. 245–254.

Velychko Volodymyr, Grytskov Evgen, Zubarev Dmitriy
O.M. Beketov National University of Urban Economy

SOCIAL CORPORATE RESPONSIBILITY IN THE SYSTEM OF INTERACTION WITH STAKEHOLDERS OF CONSTRUCTION COMPANIES

The relevance of the study on the definition and formation of social corporate responsibility in the system of interaction with stakeholders of construction enterprises is proved. The aim of the study is to determine the quantitative basis for the formation of social corporate responsibility in the interaction system of stakeholders of construction enterprises. To achieve this goal, the following tasks are solved: determination of stakeholders of construction enterprises; the implementation of economic and mathematical modeling of systemic factors of the level of stakeholder relations affecting the formation of social corporate responsibility of construction companies. The types of stakeholders and the systemic factor determining the stakeholders who interact in the system of formation and implementation of social corporate responsibility are determined. The proposed areas of economic and mathematical modeling of the influence of systemic quality factors and the level of fulfillment of contractual obligations, the level of interaction of the studied construction enterprises with various groups of stakeholders, the formation and implementation of corporate governance of construction enterprises to ensure interaction with stakeholders, factors ensuring the interaction of stakeholders in the context of the formation and implementation of strategic directions functioning of construction enterprises yaty determines the socio-economic and other ovatsiyny level of construction companies, which are provided by the reaction of stakeholders, a factor of the strategic state of construction enterprises at the level of stakeholder relations. The results of economic and mathematical modeling of the level of stakeholder relations affecting the formation of social corporate responsibility are presented. The criteria characterizing the adequacy of economic and mathematical models of the influence of systemic factors on the formation of social corporate responsibility of construction enterprises are presented. A quantitative basis has been formed for the formation and implementation of social corporate responsibility of construction enterprises through the application of expert analysis methods and economic and mathematical modeling.

Key words: social corporate responsibility, stakeholders, construction enterprises, level of stakeholder relations, system factors, economic and mathematical modeling.

JEL classification: C51; M14; M21.